

druhé vydání

Jiří Dohnal

OPERACE BEZ NARKÓZY

*Sebevzdání Kristu
Sebevzdání v manželství
Sebevzdání v církvi*

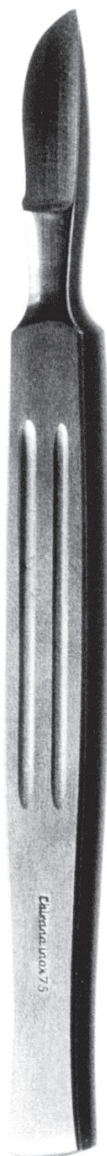

Nakladatelství KMS

Jiří Dohnal

OPERACE BEZ NARKÓZY

Sebevzdání Kristu
Sebevzdání v manželství
Sebevzdání v církvi

© Jiří Dohnal

Vydalo Nakladatelství KMS, s. r. o.

Primátorská 41, 180 00 Praha 8

Druhé vydání - 2012

Všechny biblické citace jsou převzaty z Českého studijního překladu,

© Nakladatelství KMS, s. r. o., 2009

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být bez písemného svolení vydavatele reprodukována nebo šířena v žádné podobě elektronické ani mechanické, včetně fotokopii, nahrávek či zařízení do informačních sítí nebo vyhledávacích systémů.

ISBN 978-80-86449-87-6

OBSAH

PŘEDMLUVA.....	5
PROLOG	7
I. CO JE TO SEBEVYDÁNÍ	9
Vstupní branou je poznání hříšnosti	16
Jákos u Lábana	23
Brod Jabok.....	27
Shrnutí Jákobova příběhu.....	35
Pravá svoboda – důsledek sebevydání Bohu	36
II. SEBEVYDÁNÍ A VZTAH K CÍRKVI	40
Sebeomezení – dimenze Boží lásky	43
Člověk je společenská bytost	45
III. SEBEVYDÁNÍ V MANŽELSTVÍ	48
<i>Pokyny pro ženy</i>	
Jak se zkušenost sebevydání promítne do vztahu ženy k manželovi	48
1. Ženy, podřizujte se svým mužům jako Pánu	49
2. Ve všem	49
3. Jako Sára poslouchala Abrahama	50
4. Kristus – hlava muže a muž –hlava ženy = Bohem daný řád	54
5. Žena ať se bojí svého muže jako Sára, která nazývala Abrahama pánem.....	56
6. Skrytý člověk srdce.....	57
7. Povzbuzení ženám nevěřících manželů.....	59
Biblické příklady svatých žen	60
<i>Rút</i>	60
<i>Umění čekat – projev sebevydání Bohu</i>	64

<i>Abígajil – svatá žena</i>	69
<i>Odstrašující příklad – Míkal</i>	73

Pokyny pro muže

Jak se zkušenost sebevydání promítne do vztahu muže k manželce	76
1. Muži, milujte své ženy	77
2.1 Jako Kristus miloval církev	77
<i>Pravá láska vede k oběti, pravá oběť je obětí lásky</i>	78
<i>„U Vonásků v neděli“ z Božího pohledu</i>	79
2.2 Sám sebe za ni vydal	82
2.3 Aby byla svatá	84
2.4 Jako svá těla	86
2.5 Jako sami sebe	88
3. Nebudte k nim příkří	89
4. Prokazujte jim úctu	92
<i>Všechny věci</i>	93
<i>Ezauův pláč</i>	94
<i>Odstrašující příklad – „lovec“ Amnón</i>	95
<i>Vstaň a jdi pryč</i>	98

IV. SEBEVYDÁNÍ A VZTAH KE KRISTU 99

Ježíš je náš Pán	99
Ježíš je náš Pán a my jsme jeho otroci	100
<i>Poznání hříchu</i>	103
Ježíš je náš Spasitel	105
Ježíš je náš bratr a ti, kteří mu patří, jsou našimi sourozenci ..	107
Ježíš je náš přítel	109
Ježíš je náš Ženich a my jsme jeho Nevěsta	112

V. CÍL NAŠEHO ŽIVOTA 114

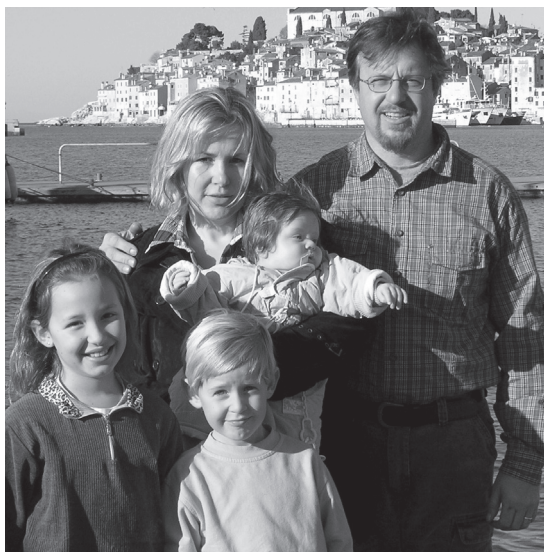
Cílem jsou zásnuby a potom bude svatba	114
<i>Darujte Bohu, po čem nejvíc touží</i>	115
Chceš-li dokonalým býti	118
<i>Definice pozemské dokonalosti</i>	119
<i>Být zasnoubeni</i>	119
<i>Dohazovač apoštol Pavel</i>	120

EPILOG	122
--------------	-----

PŘEDMLUVA

Když jsem Jirku před dvaceti lety poznala, naprosto mě uchvátil svým bezprostředním a vroucím vztahem k Ježíši. Ježíš byl jeho miláčkem, a vlastně vším. Dny strávenými s ním jsem se cítila tolik obdarovaná! S každým dalším dnem jsem si říkala: „Připrav se na to, že tohle nemůže trvat věčně, je to jen do času.“

Pán Bůh měl jiný plán, a tak je mi už devatenáct let dopřáváno Jirku poznávat v tom nejužším možném lidském vztahu, který je jakýmsi drobnohledem. Kromě ohromné vnitřní síly, kterou byl obdařen, jsem zároveň mohla vidět i jeho křehkost. Mnozí ho znali jako průkopníka, který proráží ledy, ale zaskočilo mě, když o sobě v těžkých chvílích vyhoření začal pochybovat. Byl jako hypnotizovaný, jako by se ztrácel v mlze. Jeho svět se začal kvapem hroutit. Nakonec nás i tohle ještě víc sblížilo a semklo.

I v tom největším zmatku, kdy se Jirka ztrácel sám sobě, Ježíš vždycky zůstával jeho vášní, a ze všeho ho taky vytáhl a postavil na nohy (složil o tom i písničku – Dižeš me na noge moje). A to platí i pro neskutečnou sérii zranění a nemocí, které prodělal. Je chodícím zázrakem nejen proto, že po tom všem nor-

málně chodí a funguje, ale i proto, že každé z těch těžkých zranění snášel ve vší zbožnosti a pokaždé se jen snažil víc porozumět sám sobě a své cestě. K tomu mu taky mnohokrát pomohl deník, který si psal.

Zároveň je Jirka člověkem, který chce být poznán, takže máme otevřený vztah – můžu mu říkat své výtky, on je bere vážně a nikdy se na mě nezlobí. Nevzpomínám si na žádné tabuizované téma. A můžu říct, že mi Jirka mnohokrát rozumí dřív, než otevřu pusu, což mě nejen těší, ale i uspokojuje a upokojuje.

Jsem moc ráda, že tato kniha vychází podruhé, jelikož je to kniha nadčasová. Vzešla ze srdce, které vášnivě miluje Boha, a pro toho, kdo ji vezme vážně, je v ní ukryto ohromné požehnání. Když sloužíme manželským párům, pomáhá nám tato kniha jako příručka.

– Kateřina Dohnalová

*„Nikdo nemůže přijít ke mně,
jestliže ho nepřitáhne Otec,
který mne poslal;
a já ho vzkřísím v poslední den.“*

PROLOG

Byl srpen a sluníčko pálilo, jako by zapomnělo, že na zemi žijí lidé z masa a kostí. Člověk se v takovém pařáku nedokáže skoro na nic soustředit. Je lepší jít na plovárnu a krásný den využít k příjemným rozhovorům o Božích věcech s dobrým přítelem.

Na Štvanici, kde je malé, zapomenuté koupaliště, je to kousek, což je jedna z mála výhod života v Holešovicích. Dobrý přítel je na dosah ruky, jen jestli bude mít čas a chuť válet se na dece u bazénu.

Vytáčím telefonní číslo a na svůj návrh slyším: „Jasně, za pět minut jsem hotovej. Stavíš se pro mě?“

Za půl hodiny mě Pavel učil v bazénu motýlka. Ale stejně mi to moc nešlo. Já je raději chytám, než napodobuji, a ještě k tomu ve vodě.

Pak nám nějak vytrávil, tak povídám: „Já to vidím na buřta zahnutýho doprava. A ty?“

„Já doleva,“ uchichtl se Pavel a už se bral směrem k dřevěnému stánku, který lákal návštěvníky koupaliště vůní linoucí se z roštů, na nichž se svíjely klobásky zahnuté doprava i doleva.

Cestou se mne můj dobrý přítel zeptal: „Jirko, seš si opravdu jistej, že nikdy od Boha neodpadneš?“

Chvilí jsem přemýšlel. Ne snad proto, že bych neznal odpověď, spíš, abych ji správně formuloval. Pak povídám: „Víš, to máš tak. Víím s naprostou jistotou, že do konce života budu žít s Bohem a nikdy od něho neodpadnu. Ale tuto jistotu mám asi z jiných důvodů, než předpokládáš.“

„A z jakých teda?“ ptal se Pavel.

„Nejsem si tím jist kvůli tomu, že jsem se definitivně rozhodl žít už naporád s Bohem a v budoucnu své rozhodnutí neměnit, ačkoliv je to pravda... Ale nejsem naivka. Víím, jakou trvanlivost mají lidská rozhodnutí. Sám jsem se v životě pro mnoho věcí rozhodl, a ne vždycky jsem v tom vytrval. Nemohl bych svou jistotu stavět pouze na své vlastní vůli...“

Chvíli jsme šli mlčky bosi po rozpáleném asfaltovém chodníku a já cítil, že Pavla pálí nejen chodidla, ale i zvědavost, kde tedy tu jistotu беру.

Sešli jsme na trávu, abychom si zchladili nohy. „Je to nepříjemné, jak je ten chodník horký, vid’?“

„Nedá se to vydržet... člověk by se spálil,“ povídá Pavel a brouzdá nohama v trávě.

„No, vidíš, a já se už spálil. Nemyslím o chodník, ale o tento svět. Pro mne se stal život bez Boha rozpáleným chodníkem. Je to tak nepříjemné, že se to nedá vydržet. Jenom chvíli a shořel bych.“

Ale dokonce ani na tom, že to tak prožívám, nestavím svou jistotu, že od Boha už nikdy neodejdu.“

„A na čem teda?“ nevydržel to už Pavel.

„Kdysi jsem Bohu řekl, ať si mě vezme celého a ať mě už nikdy od sebe nepouští. Bylo to po takové... jak bych to řekl... duchovní operaci, kterou jsem podstoupil bez narkózy. Tento druh operace se totiž nedá dělat, když je člověk v bezvědomí.“

A možná se ti to bude zdát naivní, ale jednoduše stavím na tom, že Bůh mě od sebe prostě nepustí. Od té doby si to o něm myslím a jsem rád, že je takový. Se mnou je už konec, Pavle. Jsem nadosmrtní jeho. Já za to nemůžu. To má na svědomí on...“

I. CO JE TO SEBEVYDÁNÍ

Ústředním tématem této knihy je sebevydání. Je to tak široký pojem, že je potřeba o něm hovořit na všech rovinách lidského života. Nejprve ovšem musíme získat biblický obraz o tom, co to sebevydání vlastně je. Je to snad nějaký pasivní postoj „mouchy snězte si mě“ nebo rezignace na neutěšené podmínky padlého světa, či dokonce fatalismus? Nic takového! Podívejme se, jaký příklad nám v Božím slově zanechal Ježíš.

V Otcově srdci nikdy nebylo zalíbení ve smrti bezbožníka (Ez 18,32). Ani po pádu člověka neměl Bůh jinou starost, než jak ho zachránit. Ježíš se dobrovolně rozhodl, že Otcovu touhu vykoupit člověka ze hříchu naplní. Bylo to rozhodnutí, které udělal bez jakéhokoli nátlaku. Rozhodl se sám a dobrovolně. Ve své vševědoucnosti věděl, čím vším na tomto světě projde, co ho zde skutečně čeká. Přes to všechno se rozhodl naplnit touhu, která byla v Otcově srdci. Udělal to proto, že Otce dokonale miloval (Ž 40,8–9). A protože ho tak miloval, byl mu také dokonale vydán. Jeho vůle splynula s vůlí Otce (vlastně tomu nikdy nebylo jinak). Touha, která vyplňovala celé Boží srdce, vyplňovala i Kristovo srdce, takže oba byli jedno (J 10,30). Tak tomu bylo i po celou dobu Ježíšova pozemského života. Kristův život byl činěním Otcovy vůle (J 4,34). Život pro něho znamenal naplňovat skutky, které Otec připravil (J 5,36). Ba co více, život byl pro něj Otec sám (J 6,57).

„... protože nehledám svou vůli, ale vůli toho, kdo mne poslal.“ (J 5,30b)

„Neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych činil svou vůli, ale vůli toho, který mne poslal.“ (J 6,38)

Jediným předmětem Ježíšova zájmu byla Otcova vůle, jinými slovy naplnění Otcových tužeb (protože Boží vůle vyjádřená v různých příkázáních není ničím jiným než vyslovenou touhou Božího srdce). Nebylo, není a nebude oddanějšího srdce v historii vesmíru, než bylo srdce Ježíšovo. On byl dokonalý člověk konající Boží vůli na zemi bez odchý-

lení, zaváhání či změny v oddanosti, která vůbec nemyslí na sebe. Často přemýšlím, jak nadšený musel být nebeský Otec při pohledu na svého Syna. A pomyslíme-li na to, že i v tuto chvíli hledí Otcovy oči se stejným nadšením a zalíbením na Ježíše, který od svého nanebevstoupení stojí před jeho obličejem (a v něm i my, Boží děti), musí nás to naplnit hlubokou vděčností a radostí z toho, jak dokonale a bezpodmínečně jsme nebeským Otcem přijati. Směle mu můžeme říkat Tatínku!

Kříž je nejvýmluvnějším důkazem Kristova dokonalého vydání se Bohu. Jsme zvyklí dívat se na kříž pouze jako na projev Kristovy lásky k nám – jako na místo, kde se řeší problém hříchu a odloučení člověka od Boha a problém naší padlé přirozenosti. Známe Golgotu jako místo, kde šlo o naše spasení a o vítězství Krista nad ďáblem.

Ale je možné vidět víc. Nemusíme vnímat jen to, co z Kristovy oběti máme my. Díky Bohu za všechny požehnané důsledky Kristovy poslušnosti, za nezměrné požehnání, které z toho, co pro nás Ježíš na kříži udělal, plyne. Ale pokud porozumíme, co z toho má Otec, nahlédneme do jeho srdce.

Ježíš na Golgotě vyjádřil Otcí svou lásku nejdokonalejší, nejvýmluvnější řečí, které mohl plně rozumět jen Otec.

Položme si otázku: „Co dovedlo Ježíše na kříž? Naše hříchy, nebo jeho láska k Otcí?“ Z hlediska lidského hříchu a strpění Božího hněvu namísto nás šlo o NUTNOST. Z hlediska vztahu Otce a Syna šlo na kříži o vykonání Otcovy vůle, a tedy o vyjádření lásky Ježíše k Otcí. To lze vykonat jen dobrovolně, jinak by to nebyl projev lásky.

I Ježíš hleděl na kříž z těchto dvou hledisek. Golgota byla místem, kde nejenže měl nést hříchy celého světa, ale kde se měl on sám stát hříchem (2K 5,21), ztotožnit se s ním. Měl ztratit dokonalé, po celou dobu ničím nezastřené obecenství s Otcem a stát se terčem Božího hněvu. Když si tyto skutečnosti uvědomoval, děsil se hrůzou. Myšlenka na dotyk s hříchem ho lekala. Když zbývalo pár hodin do okamžiku, než se tyto věci měly stát, byl Ježíš se svými učedníky na Olivové hoře a v duchovní oblasti se odehrávala nejdůležitější bitva světa.

V Lukášově evangeliu, 22. kapitole, 42. verši čteme: „Otče, chceš-li, přenes tento kalich ode mne, avšak ne má vůle, nýbrž tvá se staň.“

Dovolím si zde vyjádřit odvážnou myšlenku. Myslím si, že toto je jediné místo v Bibli, kde chce Ježíš něco jiného než Otec. Víím, že to mnohým může znít jako rouhání. Copak Kristus není bezhříšný? Já ale netvrdím, že byl neposlušný! Tvrdím pouze, že ve zmíněné chvíli by si raději

přál, aby od něj Otec vzal ten kalich – totiž to, co se mělo stát. Někteří toto místo vykládají tak, že prosil Otce, aby od něj vzal pouze strach a sklíčenost, která ho svírala. To by ovšem potom neřikal „ne má vůle, nýbrž tvá se staň“. To znamená – ne co chci já, ale co chceš ty, ať se stane. Ježíš svému Otci vylil srdce a svěřil se mu se svými pocity a touhami, o kterých věděl, že jsou v rozporu s Otcovou vůlí. Dopředu ale věděl, že poslechne Otce, a ne své smysly. Není to místo, kde Ježíš váhá, zda poslechne, ale místo, kde v důvěrném rozhovoru sděluje Otci, jak mu je – že by byl nejraději, kdyby ho Otec vytrhl k sobě, ale kde ho zároveň ubezpečuje o své poslušnosti a pevném rozhodnutí vykonat ne to, co chce on, ale Otec. Myslím, že tento výklad nijak neubírá Kristu na svatosti, naopak! Není to snad nejpádnější důkaz Kristova naprostého vydání se Bohu? Poslušný, i když ho všechny smysly přemlouvají, aby to nedělal? Poslušný, i když hrůzou potí krev (L 22,44)? Poslušný, i když ho jeho vlastní tělo zrazuje (Mk 14,38)? Poslušný, i když by si raději, kdyby záleželo jen na něm, vyprosil u Otce dvanáct houfů andělů, kteří by ho z této situace vytrhli (Mt 26,53)? Není snad takové poslušnosti schopen pouze ten, kdo se beze zbytku vydal – poddal – oddal tomu, koho bezmezně miluje, takže se neohlíží na sebe? Kdyby Ježíš miloval Otce o trochu méně, než ho miloval (což je nesmysl), nebyl by schopen v této situaci takové „bezohlednosti“ vůči sobě. Jinak řečeno – miloval víc Otce než sebe, proto se na sebe neohlížel.

Tím se dostáváme k druhému hledisku, ze kterého se Ježíš díval na kříž – totiž jako na místo, kde může plně vyjádřit všechna hluboká tajemství své lásky k Otci. Byla to příležitost dokonale uspokojit Otcovy svaté touhy. Realizovat to, co bylo v jeho srdci. A udělal to dobrovolně a rád.

V 10. kapitole Janova evangelia, 17. a 18. verši říká: „Proto mne Otec miluje, že já pokládám svou duši, abych ji zase přijal. Nikdo ji ode mne nebere, ale já ji pokládám sám od sebe. Mám moc ji položit, a mám moc ji opět přijmout. Tento příkaz jsem přijal od svého Otce.“

Je velmi důležité, že Ježíš vykonal dílo spasení dobrovolně. Ona totiž pravá poslušnost, taková, kterou po nás chce Bůh, může být jedině dobrovolná. Jde v ní víc o vztah než o naplnění příkazů, zákonů a pravidel. A protože v této dobrovolné poslušnosti jde o vztah, bude taky radostná. Je-li někdo radostně poslušný, a to i v situacích, kdy by on sám chtěl něco jiného, prozrazuje tím, že miluje toho, koho poslouchá, víc než sebe. Jedině z takovéto dobrovolné poslušnosti se Bůh raduje – vždyť jen ta je

projevem lásky k němu. Pokud je důvodem poslušnosti něčí nátlak, jedná se o manipulaci, pokud jím je strach, jedná se o nesvobodu – tedy otroctví. Pokud jím je pouze racionální poznání, že poslušnost je výhodnější, jedná se o zřítnost – tedy sobectví. Poslušnost z těchto a podobných důvodů nevede k radosti a štěstí, naopak, a proto se z ní ani Bůh nemůže radovat. Ve skutečnosti se zmíněné případy ani poslušností nazývat nedají, neboť motivy, které stojí v pozadí, jsou nepravé, nečisté, a tudíž v sobě nesou prvky vzpoury. Biblická poslušnost je víc než vnější konformita s příkazy, zákazy, pravidly a zákony. O tom ale budeme mluvit v jiné souvislosti. Nyní se vrátíme k tomu, jak je důležité, že Kristus šel vykonat dílo spasení dobrovolně. Kdyby tomu bylo jinak, Bůh by to odmítl, protože by se to neslučovalo s jeho povahou. Jak úžasný je náš Otec! Když ho poslechneme, a není to z lásky, on se z toho neraduje, protože ani nás to nepřivedlo k radosti. Jen dobrovolná poslušnost, a to i tehdy, kdy to není vůbec snadné, je Bohu příjemná, protože je projevem lásky, a tudíž vede k radosti a ke štěstí.

Kristovo totální sebevydání nebeskému Otci se po celý jeho pozemský život promítalo do jeho vztahu k lidem. Pročítáme-li pozorně evangelia, narazíme na mnoho míst, která jasně ukazují, jak dokonale se Ježíš vydal lidem. A tím nejjasnějším důkazem jeho lásky k nám je samozřejmě jeho smrt na kříži.

„Nikdo nemá větší lásku než tu, že položí svou duši za své přátele.“
(J 15,13)

Ježíšův život byl službou druhým. Nepřišel, aby si nechal sloužit, nýbrž aby sám sloužil. Jeho dny byly napěchovány službou od rána do večera, mnohdy v noci ani nespal a zůstával na modlitbách s Otcem, aby od něho nabral nové síly. A pak hned ráno začalo všechno znovu. Zástupy lidí přinášely nemocné, démonizované a Ježíš kázal, uzdravoval, vyučoval. Jedním slovem – dával, dával a dával. Nebyl to on, kdo rozhodoval o tom, kdy bude sloužit, jak, kolik a komu. Ježíš nesloužil tehdy, když se mu chtělo, nesloužil tak, jak se mu chtělo, ani tolik, kolik se mu chtělo. Ani si nevybíral lidi, kterým by se mu líbilo sloužit. To určoval Otec v nebi, kterému byl náš Pán vydán.

„Já sám od sebe nemohu dělat nic. Jak slyším, tak soudím, a můj soud je spravedlivý, protože nehledám svou vůli, ale vůli toho, kdo mne poslal.“ (J 5,30)